

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen

Remiss av förslag till program för Södra Södra Skanstull i stadsdelen Södermalm, SDp 2009- 04719

Allmänt

Idrottsförvaltningen ser positivt på tillkomsten av nya bostäder samt ambitionen att skapa en mer sammanhängande och stadsmässig miljö. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att befintliga fastigheter och funktioner som idrott och friluft som är väldigt viktigt för medborgarnas välmående inte försämras. Eriksdalsbadet är nationalarena för simidrott och är alltså viktig inte bara för stockholmarna utan också nationellt samt även internationellt. Badet är Sveriges 10:e största besöksmål med cirka 1,3 miljoner besök per år. Inom programområdet återfinns även en livaktig fritidsbåtsverksamhet som en del i ett levande fritidsliv för staden på vatten.

Uppdelning av badet

I programmet föreslås ett gångstråk som innebär en uppdelning av utomhusbadet och inomhusbadet. Förvaltningen anser det mycket olämpligt på grund av de konsekvenser det har för badets verksamhet.

Reningen av utomhusbadets bassänger ligger i läktarbyggnaden på utomhusbadet. Denna anläggning är helt beroende av leveranser av olika slag som leverans av farliga kemikalier och hämtning av restprodukter. Det sker regelbundet nationella och internationella tävlingar och evenemang av olika slag vilket för med sig transporter med stora fordon. Dessa tunga transporter kommer att korsa det framtida gångstråket vilket inte är lämpligt av säkerhetsskäl. Ett gångstråk innebär att utomhusbadets yta måste vara instängslad.

Utöver detta så ligger omklädningsrummen till utomhusbadet i huvudbyggnadens nordvästra del och det tänkta gångstråket

skulle korsa de ombytta besökarnas väg till bassängerna. Detta leder till problem med trivsel, hygien, säkerhet och hantering av inträde till utomhusbadet.

Ytan mellan huvudbyggnaden och gräsmattan behöver även kunna användas för uppställning av bussar vid tävlingar och evenemang. Dessa bussar tar stor plats och ytan för gångtrafikanter blir liten.

Idrottsförvaltningen gör efter ovanstående synpunkter bedömningen att ett gångstråk genom badet skulle betyda en separering av ute- och innebadet. Denna separering skulle innebära en värdeförlust för besökarna som vill nyttja både inomhus och utomhusanläggningen, till exempel kan besökaren nyttja gymmet och utebadet vid samma besök, vilket är unikt. En separering skulle också innebära att de funktioner som finns idag på inomhusbadet, i form av omklädningsrum, kassa och personalbyggnader skulle behöva uppföras på utebadet, vilket i sin tur leder till minskade grönytor. Gångstråket skulle på ena sidan kantas av ett högt staket och på andra sidan av Eriksdalsbadets huskropp. En öppning av badet med ett gångstråk enbart under vintertid skulle kunna bli mycket begränsat då det sker transporter varje helg under hela tiden badet är öppet samt flertalet kvällar. Transporterna går då ofta i skytteltrafik.

Istället för att ta utomhusbadets yta i anspråk för ett gångstråk skulle en ramp upp från koloniområdet till torget framför badets entré kunna skapas. Därifrån har flanören utsikt över badets öppna yta och vattnet. Från torget ner mot vattnet kan befintlig ramp förlängas eller breddas så att den blir tillgänglig alternativt kan en ny ramp uppföras. Som komplement skulle också det befintliga stråket väster om badet kunna öppnas upp och utvecklas.

Utomhusbadets yta är en tillgång i stadsmiljön och istället för att försämra dess funktionalitet bör den aktiveras än mer.

Idrottsförvaltningen planerar en utveckling mot mer evenemang och idrottsverksamhet på utomhusbadets yta både inom och utanför sommarsäsongen. Musikfestivaler, utställningar, skidor, skridskor, kall- och varmbad är bara några exempel.

Höghuset

I programmet redovisas ett höghus som ska byggas intill Eriksdalsbadet. Enligt planerna så ska det här huset byggas på torget vid Eriksdalsbadets entré. Torget är ett tak för de norra

delarna av Eriksdalsbadets anläggning (i tre plan). Detta innebär att ett höghus skulle byggas delvis ovanpå en befintlig byggnad. Denna befintliga byggnad är inte konstruerad och dimensionerad för en sådan belastning som en påbyggnad skulle ge. En eventuell påbyggnad på en befintlig stomme kan innebära stora ingrepp i den befintliga konstruktionen. Antingen måste det befintliga huset rivas för att ge plats för höghuset eller så måste en eventuell grundförstärkning införas vilket tar stor plats i befintliga verksamhetsytor. Detta gör att det blir omöjligt att ha befintlig verksamhet och funktioner i den delen av Eriksdalsbadet.

I den delen av Eriksdalsbadet som kommer att hamna under höghuset inryms idag flera känsliga och vitala funktioner:

- Ställverket som försörjer hela anläggningen.
- Diesellaggregat för reservkraft.
- Reningsverkets klortankar för invallning, saltlösningsbehållare, klortillverkning, slamhanteringen, flocktankar samt klordosering för bassängerna
- Koldioxidhanteringen för att sänka PH-värdet i bassängvattnet
- Ventilationsrum som försörjer hela personaldelen samt köket i restaurangen, entrén och de stora omklädningsrummen för dam och herr.
- Garagenedfart (ramp) med varumottagning och lastkaj i garaget.

Dessa tekniska utrymmen är helt avgörande för verksamheten och skulle något stängas av så kan Eriksdalsbadet inte ha en fungerande vattenrening vilket innebär att anläggningen måste stängas.

Dessa anläggningar försörjer hela Eriksdalsbadet och måste därmed i sådana fall ges plats i andra lokaler. Det finns ingen plats att lokalisera dessa i den befintliga byggnaden.

I programhandlingarna redovisas inte hur exploateringskontoret ska säkerställa att höghuset inte innebär risker eller problem för befintliga byggnaden Eriksdalsbadet. Byggnadens brandsäkerhet och utrymningsvägar måste säkerställas av exploateringskontoret. En eventuell grundförstärkning måste även säkerställas genom en geoteknisk undersökning för att se om befintliga markförutsättningar medger denna belastningsökning.

Exploateringskontorets arbete med grundförstärkning måste göras när anläggningen är i drift och det är ytterst viktigt att

störningarna inte föranleder att Eriksdalsbadet måste stängas. Funktioner som finns i den delen av byggnaden måste därför innan grundläggningsarbetena påbörjas ersättas på annan plats av exploateringskontoret.

Även torget som ligger på den befintliga byggnadens tak måste behålla sina funktioner av entréplats vid stora tävlingar och evenemang.

Om byggnaden under höghuset måste rivas innebär det en rejäl värdeminskning för fastighetskontoret eftersom byggnaden inte är avskriven ännu. Eventuella kommande åtgärder till följd av programförslaget kommer att leda till en kraftig hyreshöjning för idrottsförvaltningen.

Nya byggnader för idrott/kontor/kultur

I programmet redovisas tre nya byggnader öster om Eriksdalsbadet som ska vara till idrott, kontor, kultur och handel. Enligt fastighetskontorets och idrottsförvaltningens långsiktiga investeringsplan är det inte prioriterat att investera i dessa byggnader utan det måste vara privata aktörer. För den befintliga anläggningen Eriksdalsbadets skull är det av yttersta vikt att eventuella nya byggnader intill anläggningen inte förtar de funktioner som anläggningen har. Brandsäkerhet och utrymningsvägar bland annat måste säkerställas.

Badmintonstadion

Två av de föreslagna byggnaderna för idrott/kontor/idrott och handel som de är inritade i programmet förutsätter en rivning av den befintliga badmintonstadion. Badmintonstadion är en privat aktör som själva äger sin byggnad och arrenderar mark av exploateringskontoret. Idrottsförvaltningen har inga medel att bygga en ny lokal till en privat aktör ifall att badmintonstadions byggnad skulle rivas men programmet vill ha kvar verksamheten. Inte heller ägarna av Badmintonstadion har de ekonomiska förutsättningarna att bygga en ny hall i annat läge. Så en flytt av Badmintonstadion kräver att exploateringen bär denna kostnad. På flera platser i Stockholm planeras en borttagning av befintliga rackethallar till förmån för bostäder, vilket skapar problem för racketsporterna.

Transporter

Eriksdalsbadets transport- och leveransbehov måste tillgodoses även i framtiden. Verksamheten är även beroende av parkeringsplatser, speciellt vid evenemang. Förvaltningen ser

gärna att bussupställningsplatsen vid den södra gaveln behålls. I programmet tillgodoses 75 % av dagens kapacitet av parkeringsplatser för badet. Nuvarande markparkeringar försvinner. Idrottsförvaltningen förutsätter att det är Stockholm parkering som står för investeringar i de nya garageplatser som föreslås.

Behov av nya idrottsanläggningar/ytor

Först och främst är det av stor vikt att den befintliga rackethallen får finnas kvar i enlighet med deras behov. Eventuellt kan det vara intressant att tillskapa omklädningsrum till simhoppsbassängen. I övrigt ser förvaltningen ett behov av anläggningar för bland annat beachvolley och padel som då byggs och förvaltas av privata aktörer.

Båtuppläggning

I samtliga handlingar framhävs att en av utgångspunkterna för planarbetet är det för området karaktäristisk båt- och föreningslivet. Det är glädjande för idrottsförvaltningen att stadsplaneringen har en positiv inställning till båtlivet överlag, vilket i sig återspeglar den närhet och koppling till vattnet som Stockholm har vilket även gör staden unik.

I beskrivningen för planen ingår emellertid en förminskning av ÅSS uppläggingsområde med uppskattningsvis 10 %. En liten siffra i skrift men med betydande konsekvenser för båt- och föreningslivet. Främst innebär förändringen att ett flertal båtar blir utan vinterförvaring. För att främja båtlivet räcker det inte med att tillhandahålla föreningarna med bryggor och båtplatser; för att verksamheten ska fungera krävs även upptagningsområde samt utrymme för vinterförvaring.

I förslaget nämns även att båtklubbens område delvis ska förflyttas. Den avsedda nya marken är för närvarande inte lämplig för uppställning, utan kommer att kräva kostsamma arbeten med beredning av mark och dagvattensystem för att kunna nyttjas. Miljöanalysen lyfte även fram att marken behöver saneras för att kunna brukas som parkområde. Förutom att sanering är kostsamt, bedömdes åtgärden endast ha en liten positiv miljöverkan. Alternativkostnaden för att flytta uppläggingsområdet blir därmed högre än att låta området bestå. ÅSS arbetar därtill aktivt i samarbete med idrottsförvaltningen och miljöförvaltningen, med miljöfrågor och år 2020 kommer samtliga av klubbens båtar att ha giftfria bottenar. Ett omfattande och kostsamt projekt taget på klubbens initiativ.

Småbåtshamnen har även nyligen genomgått en större omprojektering. ÅSS är navet för ett flertal båtklubbar i området varpå Idrottsförvaltningen, i samband med förflyttningen av bryggorna, investerade både i en mastbrygga och lyftplattor. Funktioner vilka är nödvändiga för båtklubbarnas verksamhet. Även ÅSS har investerat i en service brygga, slipbana samt motorlyftkran för att främja verksamheten. Om område minskas och förflyttas innebär det att investeringarna blir obrukbara. Det föreslagna parkområdet blockerar bland annat åtkomsten till både mastbryggan och lyftplattan vilka behöver nås med lyftkranar, lastbilar och andra fordon för service och upptagning av båtarna. Det är varken önskvärt, lämpligt eller möjligt att ha den typen av trafik på den avsedda parkvägen.

Idrottsförvaltningen ställer sig därmed emot förslaget att förminska ÅSS uppläggningsområde. Däremot föreslås att den befintliga byggnaden för ungdomsverksamhet och mastförvaring rivs. Ungdomsverksamheten föreslås få nya lokaler i anslutning till vattnet samtidigt som nya mastställningar kan ställas upp jämte tennishallens kortsida. På detta vis öppnas markområdet upp samtidigt som utsikten från kolonilotterna samt gångvägen ovanför förbättras.

Alternativt nyttjande

Snarare än förflyttning och förminskning av området bör alternativa nyttjanden ses över. Markområdets användning varierar beroende på säsong, där behovet av båtförvaring är som störst under vintern medan fler intressen föreslås få utrymme på sommaren.

Exempelvis kan området under sommartid användas som ett pop-up område. Den kulturella analysen lyfter fram att en del av områdets ruffa karaktär kommer att försvinna. Exempelvis kan tillfälliga industricontainers ställas upp och hyras ut för loppmarknad eller mindre verksamheter. Likt sjöbodarna med en ruff industrikänsla för att återspegla karaktären av södra Skanstull. Andra exempel på pop-up verksamhet är boulebana, mini-gym för barn likt önskemålet i socialmiljö analysen, minigolf, samlingsplats för foodtrucks, tillfälliga kanotklubbar eller stand up paddling, events etc.

Ett ytterligare alternativ är att möta den efterfrågan av fler kolonilotter vilket framgår av studierna. Likt i Hammarby Sjöstad kan tillfälliga kollektiva planteringslådor placeras på det avsedda

området. På så vis möts både efterfrågan av ytterligare planeringsmöjligheter och ökade grönområden med tillgång för allmänheten, samtidigt som båtklubbarna kan använda ytan för uppläggning under vintermånaderna.

Socialmiljökonsekvensanalysen lyfter även fram att programmet inte garanterar sociala mötesplatser för ungdomar, samt att öppna spontana mötesplatser än mindre brukas av unga tjejer. Båtklubbens område kan på sommaren hållas fritt för olika initiativ som främjar mötesplatser för ungdomar och då främst tjejer. ÅSS har även en egen ungdomssektion som behöver utrymme för att utöva sin verksamhet. Allra lämpligast vore att ungdomsverksamheten fick egna lokaler i anslutning till vattnet likt tidigare föreslaget. Likt socialmiljöanalysen framhäver är båtlivet redan en viktig mötesplats i södra Skanstull.

Parkering

Uppläggningsområdet används även som parkering, både för båtklubbens samt kolonilotternas verksamhet. Även om kollektivtrafiken till närområdet förväntas förbättras, är det inte tillräckligt för att möta de behov som finns för att lasta båten med allehanda nödvändigheter inför turen, likväl att kunna göra sig av med bilden när båten väl far ut på sjön. Det skulle snarare skapa mer trafik om bilarna endast fick åka in för att lasta av, för att sedan behöva åka ut igen och parkera bilen, för att återigen ta sig tillbaka på annat vis. Idrottsförvaltningen har gjort bedömningen att verksamheterna kräver 30 respektive 10 stycken parkeringsplatser på området för att främja verksamheterna.

Solbryggor

Idrottsförvaltningen ställer sig positiva till nya strandpromenaden överlag, däremot kan den första bryggan närmast ÅSS inte gå ut utanför strandkanten. Avståndet mellan ÅSS brygga och strandpromenadens brygga blir litet och svårmanövrerat, vilket i sin tur leder till att båtplatserna riskerar att bli obrukbara. Idrottsförvaltningen vill även lyfta fram att strandpromenadens bryggor riskerar att bli tillhåll för "friliggare" vilket redan är problematiskt i Årstaviken. Ytterligare orsak till varför det är önskvärt att båtsporten ges förutsättningar att bedriva en fullt fungerande verksamhet; vilket inkluderar båtplatser, manövreringsutrymme, upptagning- samt uppläggningsområde. Det för att båtsporten i Stockholm så långt som möjligt ska kunna pågå under kontrollerade former.

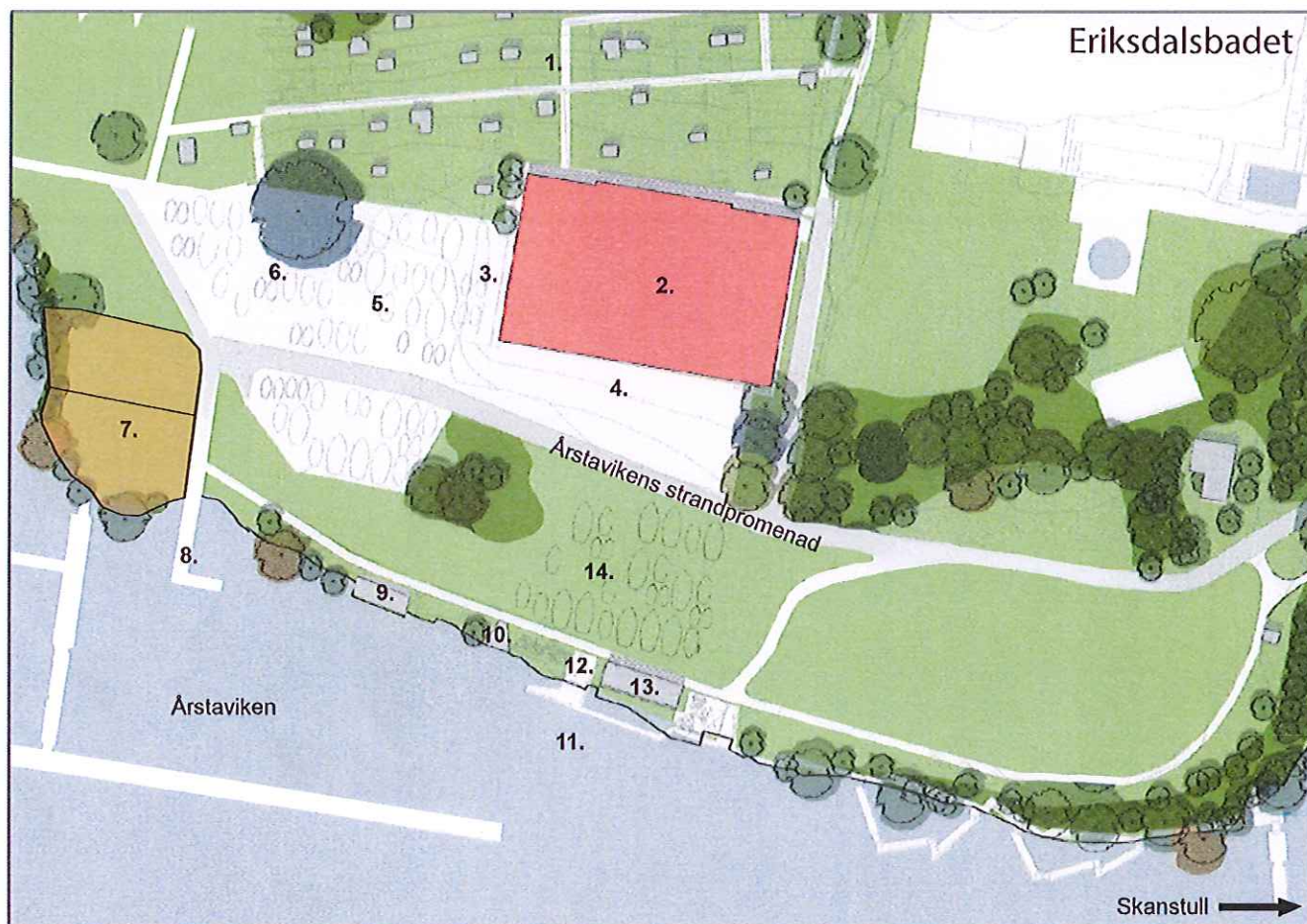
Med vänlig hälsning

Steinunn Á Håkansson
T.f. förvaltningschef

STRANDPROMENADEN

Södra Skanstull

FÖRKLARINGAR - ÅSS:

1. Eriksdalslundens Koloniträdgårdsförening
2. Ny tennishall
3. Nytt mastskjul, med dränering och markberedning
4. Ny dränering och markberedning
5. Bef. båtuppställning på sankmark, måste dräneras / parkering
6. Bef. mastskjul rivs
7. Ungdomsverksamhet; Optimist-jollar & klubbhus
8. Bef. servicebrygga
9. Bef. mastkran
10. Bef. slipbana
11. Den nya närmsta föreslagna sjönära bryggan minskas
12. Bef. lyftplatta
13. "skrovet" caféverksamhet
14. Strandparken för alternativa aktiviteter / uppläggning vinter

